ทราบเพื่อเป็นข้อมูล
๑
เรื่องที่.....

จัดเข้าวาระ 28 มิ.ย. 2548 .....

ที่ ศธ ๐๒๐๖.๔/๔๘๗

กระทรวงศึกษาธิการ

กทม. ๑๐๓๐๐

๒๗ มิถุนายน ๒๕๔๘

28 มิ.ย. 2548

เรื่อง คดีพิพาทในศาลปกครองกลางเกี่ยวกับการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาคำพิพากษาของศาลปกครองกลาง ลงวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๔๘ จำนวน ๕๐ ชุด

ศาลปกครองกลางได้มีคำพิพากษา เมื่อวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๔๘ (ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย) เรื่อง คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ให้เพิกถอนประกาศคณะกรรมการข้าราชการครู เรื่อง รับสมัครข้าราชการเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ลงวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๔๗ และประกาศคณะกรรมการข้าราชการครู เรื่อง รับสมัครข้าราชการเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ลงวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๔๗ โดยให้มีผลย้อนหลังไปถึงวันที่มีประกาศดังกล่าว

กระทรวงศึกษาธิการได้ปรึกษากับอัยการเจ้าของคดีผู้ได้รับมอบหมาย และที่ปรึกษากฎหมายหลายท่าน เห็นตรงกันว่า ต้องอุทธรณ์เรื่องนี้ตามกฎหมายภายใน ๓๐ วัน และโดยผลแห่งกฎหมายมีผลให้รอการบังคับคดีไว้จนกว่าคดีจะถึงที่สุด

เนื่องจากคำพิพากษาศาลปกครองกลางมีผลกระทบต่อผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา และประชาชน ซึ่งอาจทำให้เกิดการระส่ำระสายในกระบวนการบริหารงานของกระทรวงศึกษาธิการ ประกอบกับมีกลุ่มบุคคลที่ยุยงให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเกิดความสับสนเข้าใจผิด สร้างความปั่นป่วน และเกิดความไม่มั่นใจในการปฏิบัติงาน จึงมีความจำเป็นต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรี เพื่อให้ทราบถึงเรื่องต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น

/สืบเนื่อง...

สืบเนื่องจากร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. .... ต้องตกไป เมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๔๖ ซึ่งเป็นกฎหมายที่ต้องใช้ควบคู่ไปกับพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ ซึ่งมีผลใช้บังคับก่อนแล้ว เมื่อวันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๔๖ เป็นผลทำให้การบริหารโครงสร้างองค์กรของกระทรวงศึกษาธิการไม่สมบูรณ์แบบ จึงต้องใช้พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. ๒๕๒๓ ต่อไป โดยที่ต้องกำหนดตำแหน่งผู้บริหารของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขึ้นมาใหม่ ซึ่งสามารถทำได้ตามมาตรา ๓๐ ค (๒๑) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. ๒๕๒๓ จะทำให้การบริหารงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสอดคล้องกับพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ ดังนั้น คณะกรรมการข้าราชการครู จึงต้องออก กฎ ก.ค. ฉบับที่ ๒๕ (พ.ศ.๒๕๔๗) ลงวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๔๗ โดยอาศัยอำนาจตาม พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. ๒๕๒๓ เพื่อกำหนดตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ผู้ช่วยผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และเจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมทั้งออกพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยเงินประจำตำแหน่งของข้าราชการ และผู้ดำรงตำแหน่งผู้บริหารซึ่งไม่เป็นข้าราชการ (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๔๗ และได้ประกาศใช้เรียบร้อยแล้ว

เมื่อ กฎ ก.ค. ฉบับที่ ๒๕ (พ.ศ. ๒๕๔๗) มีผลใช้บังคับแล้ว ได้ดำเนินการประกาศคณะกรรมการข้าราชการครู รับสมัครข้าราชการเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ลงวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๔๗ โดยกำหนดวันรับสมัครระหว่างวันที่ ๑๑ – ๑๕ มีนาคม ๒๕๔๗ และได้มีการสอบวัดสมรรถนะด้านต่าง ๆ ซึ่งผู้ออกข้อสอบเป็นบุคคลภายนอก คือ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย รวมทั้งได้มีการคัดเลือกตัวบุคคลและบรรจุแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งไปเรียบร้อยแล้ว ซึ่งผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งก็ปฏิบัติงานด้วยดีตลอดมา

ในการดำเนินการดังกล่าว ได้มีผู้เสียประโยชน์จำนวนหนึ่ง คือ ผู้ที่สอบไม่ผ่าน ในจำนวนนี้ ได้มีผู้ยื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครองกลาง จำนวน ๒๐ คน ภายหลังต่อมาผู้ยื่นฟ้องคดีส่วนใหญ่ได้ถอนฟ้องเนื่องจากเข้าใจและเห็นด้วยกับการดำเนินการ คงเหลือเพียง ๔ คน ซึ่งได้เกษียณอายุไปแล้ว ๒ คน คือ นายธวัช อู่วิเชียร และนายสมพงษ์ สุชาติพงษ์ ส่วนอีก ๒ คน ยังรับราชการอยู่ คือ นายพิทยา จันฤาไชย และนายชูศักดิ์ หมั่นสระเกษ ปัจจุบันดำรงตำแหน่งผู้ช่วยผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

/ด้วยเหตุการณ์...

ด้วยเหตุการณ์ดังกล่าวที่เกิดขึ้นข้างต้น กระทรวงศึกษาธิการมีความเห็นว่า เนื่องจากเป็นกระบวนการทางกฎหมาย และอยู่ในระยะเวลาของการเปลี่ยนแปลง จึงทำให้บุคลากรของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งมีอยู่เป็นจำนวนมากเกิดความไม่เข้าใจ แต่ปัจจุบันเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นได้คลี่คลายลงไปมากแล้ว ตลอดจนช่วงการฟ้องคดีได้ดำเนินการมาเป็นเวลาปีเศษ จึงทำให้ทุกคนมีความเข้าใจและพอใจมากขึ้น กระทรวงศึกษาธิการจึงต้องอุทธรณ์จนคดีถึงที่สุด

เพื่อให้เกิดความรอบคอบในการอุทธรณ์ต่อศาลปกครองสูงสุด กระทรวงศึกษาธิการได้ปรึกษาอัยการที่รับมอบหมาย และได้หารือผู้รู้ด้านกฎหมายเพื่อขอคำปรึกษาแนะนำ ซึ่งได้ผลว่า มีประเด็นสำคัญที่ศาลปกครองสูงสุดสามารถนำไปพิจารณา คือ ประกาศที่ถูกเพิกถอนนั้น เป็นประกาศที่ได้ออกตามกฎ ก.ค. ฉบับที่ ๒๕ (พ.ศ.๒๕๔๗) และกฎ ก.ค. นี้ได้ผ่านความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาแล้ว จึงชอบด้วยกฎหมาย เมื่อกฎ ก.ค.ชอบด้วยกฎหมาย ดังนั้น ประกาศที่ออกตามกฎ ก.ค. ย่อมจะต้องชอบด้วยกฎหมายเช่นเดียวกัน อีกประการหนึ่ง คำพิพากษาของศาลปกครองกลางที่พิพากษาให้เพิกถอนประกาศโดยให้มีผลย้อนหลังไปจนถึงวันออกประกาศนั้น ไม่สอดคล้องกับความเห็นของตุลาการผู้แถลงคดีนี้ที่เห็นว่า คำพิพากษาควรมีผลนับแต่วันที่คดีถึงที่สุด โดยไม่ให้มีผลย้อนหลัง ประกอบกับตามมาตรา ๗๐ วรรค ๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ กำหนดว่า ในกรณีที่เป็นคำพิพากษาของศาลชั้นต้น ให้รอการปฏิบัติตามคำบังคับไว้จนกว่าจะพ้นระยะเวลาการอุทธรณ์ หรือในกรณีที่มีการอุทธรณ์ให้รอการบังคับคดีไว้จนกว่าคดีจะถึงที่สุด

กระทรวงศึกษาธิการเห็นว่า คดีพิพาทในศาลปกครองกลางเรื่องนี้ เป็นเรื่องสำคัญและเกี่ยวข้องกับมติคณะรัฐมนตรี จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ และคณะรัฐมนตรีอาจพิจารณาให้คำแนะนำซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อกระทรวงศึกษาธิการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายอดิศัย โพธารามิก)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

สำนักงาน ก.ค.ศ.
โทร ๐ ๒๒๘๑ ๓๓๕๘
โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๒๘๓๕

จัดอยู่ในประเภทเรื่องทราบเพื่อเป็นข้อมูล

(นางโฉมศรี อารยะกิจ)
รองเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

◯ คำพิพากษา

(ต. ๑๘)

คดีหมายเลขดำที่ ๓๙๐/๒๕๔๗
คดีหมายเลขแดงที่ ๓๗๕/๒๕๔๘

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลปกครองกลาง

วันที่ ๒๓ เดือน มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๔๘

	นายธวัช อู่วิเชียร	ที่ ๑	ผู้ฟ้องคดี
	นายทองหล่อ ชุ้ยวงศ์ษา	ที่ ๒	
	นายณรงค์ พิสุทธิ์ชาติ	ที่ ๓	
	นายโอภาส วัยวัฒน์	ที่ ๔	
	นายประเสริฐ บุญฤทธิ์	ที่ ๕	
	นายคมพิสิฐฏ์ มายขุนทด	ที่ ๖	
	นายสมบูรณ์ ช้างภู่	ที่ ๗	
	นายวิสูตร เกษมสุข	ที่ ๘	
	นายสมพงษ์ สุชาติพงษ์	ที่ ๙	
	นายทำนุ เนียมถนอม	ที่ ๑๐	
	นายมงคล อยู่สุข	ที่ ๑๑	
	นายเติบ ใยเจริญ	ที่ ๑๒	
	นายปกรณ์ เทพษร	ที่ ๑๓	
ระหว่าง	นายไพฑูรย์ บุญพุทธ	ที่ ๑๔	
	นายสันต์ชัย พุทธบุญ	ที่ ๑๕	

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ในฐานะ
ประธานคณะกรรมการข้าราชการครู ที่ ๑
คณะกรรมการข้าราชการครู ที่ ๒ ผู้ถูกฟ้องคดี

เรื่อง คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย

คดีหมายเลขดำที่ ๔๑๕/๒๕๔๗
คดีหมายเลขแดงที่ ๗๔๐/๒๕๔๘

นายพิทยา จันฤาไชย ผู้ฟ้องคดี

ระหว่าง

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ในฐานะ
ประธานคณะกรรมการข้าราชการครู ที่ ๑
คณะกรรมการข้าราชการครู ที่ ๒ ผู้ถูกฟ้องคดี

เรื่อง คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย

คดีหมายเลขดำที่ ๑๐๑๘/๒๕๔๗
คดีหมายเลขแดงที่ ๗๔๑/๒๕๔๘

นายอนุสิทธิ์ เพชรสัมฤทธิ์ ผู้ฟ้องคดี

ระหว่าง

คณะกรรมการข้าราชการครู ผู้ถูกฟ้องคดี

เรื่อง คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย

ศาลปกครองกลาง
23 มิ.ย. 2548
ศาลปกครองกลาง

คดีหมายเลขดำที่ ๑๑๔๑/๒๕๔๗
คดีหมายเลขแดงที่ ๗๘๒/๒๕๔๘

	นายเชาวน์วัศ วรเชษฐ์		ผู้ฟ้องคดี
ระหว่าง	ประธานคณะกรรมการข้าราชการครู	ที่ ๑	
	คณะกรรมการข้าราชการครู	ที่ ๒	ผู้ถูกฟ้องคดี

เรื่อง คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย

คดีหมายเลขดำที่ ๑๑๔๒/๒๕๔๗
คดีหมายเลขแดงที่ ๗๘๓/๒๕๔๘

	นายชูศักดิ์ หมั่นสระเกษ		ผู้ฟ้องคดี
ระหว่าง	ประธานคณะกรรมการข้าราชการครู	ที่ ๑	
	คณะกรรมการข้าราชการครู	ที่ ๒	ผู้ถูกฟ้องคดี

เรื่อง คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย

คดีหมายเลขดำที่ ๑๑๔๓/๒๕๔๗
คดีหมายเลขแดงที่ ๗๘๔/๒๕๔๘

	นายเอกชัย กาญจนา		ผู้ฟ้องคดี
ระหว่าง	ประธานคณะกรรมการข้าราชการครู	ที่ ๑	
	คณะกรรมการข้าราชการครู	ที่ ๒	ผู้ถูกฟ้องคดี

เรื่อง คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย

ศาลปกครองกลาง
23 มี.ค. 2548
ศาลปกครองกลาง

คดีทั้งหกสำนวนนี้ ศาลสั่งรวมคดีและโอนคดีเข้าด้วยกันแล้ว เพื่อความสะดวก
แก่การพิจารณาให้เรียกผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ถึงผู้ฟ้องคดีที่ ๑๕ ในสำนวนแรกคดีหมายเลขดำ
ที่ ๓๙๐/๒๕๔๗ เป็นผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ถึงผู้ฟ้องคดีที่ ๑๕ เรียกผู้ฟ้องคดีในสำนวนที่สอง
คดีหมายเลขดำที่ ๔๑๕/๒๕๔๗ เป็นผู้ฟ้องคดีที่ ๑๖ เรียกผู้ฟ้องคดีในสำนวนที่สาม
คดีหมายเลขดำที่ ๑๐๑๘/๒๕๔๗ เป็นผู้ฟ้องคดีที่ ๑๗ เรียกผู้ฟ้องคดีในสำนวนที่สี่คดีหมายเลขดำ
ที่ ๑๑๔๑/๒๕๔๗ เป็นผู้ฟ้องคดีที่ ๑๘ เรียกผู้ฟ้องคดีในสำนวนที่ห้าคดีหมายเลขดำ
ที่ ๑๑๔๒/๒๕๔๗ เป็นผู้ฟ้องคดีที่ ๑๙ และเรียกผู้ฟ้องคดีในสำนวนที่หกคดีหมายเลขดำ
ที่ ๑๑๔๓/๒๕๔๗ เป็นผู้ฟ้องคดีที่ ๒๐ และเรียกผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒
ในสำนวนแรก สำนวนที่สอง สำนวนที่สี่ สำนวนที่ห้า และสำนวนที่หกเป็นผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑
และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ตามลำดับ และเรียกผู้ถูกฟ้องคดีในสำนวนที่สาม เป็นผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒

สำนวนแรกผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ถึงผู้ฟ้องคดีที่ ๑๕ ฟ้องต่อศาลปกครองกลางว่า
ได้รับความเดือดร้อนเสียหายจากกฎ ก.ค. ฉบับที่ ๒๕ (พ.ศ. ๒๕๔๗) ว่าด้วยการกำหนด
ระดับเงินเดือนของตำแหน่งข้าราชการครู ลงวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๔๗ และประกาศ
คณะกรรมการข้าราชการครู เรื่อง รับสมัครข้าราชการเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ลงวันที่ ๘
มีนาคม พ.ศ. ๒๕๔๗ โดยผู้ฟ้องคดีทั้งสิบห้าบรรยายฟ้องว่า ในขณะที่กฎหมายว่าด้วยระเบียบ
ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษายังไม่มีผลใช้บังคับ คณะกรรมการข้าราชการครูได้ออก
กฎ ก.ค. ฉบับที่ ๒๕ (พ.ศ. ๒๕๔๗) ว่าด้วยการกำหนดระดับเงินเดือนของตำแหน่ง
ข้าราชการครู ลงวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๔๗ โดยไม่มีอำนาจ และนอกจากนี้ ผู้ฟ้องคดีทั้งสิบห้า
ได้รับแต่งตั้งจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ให้เป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้งผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา แต่ผู้ถูกฟ้องคดี
ที่ ๒ โดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้มีประกาศเรื่อง รับสมัครข้าราชการเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง
ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ลงวันที่ ๘ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๔๗ กำหนดวิธีการแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โดยประกาศดังกล่าวได้กำหนดวันรับสมัคร วันทดสอบ
ความรอบรู้และเจตคติทางการบริหาร วันประเมินสมรรถนะสำคัญของบุคคล วันสอบสัมภาษณ์
และวันประเมินความเหมาะสมกับตำแหน่ง

ศาลปกครองกลาง
23 มิ.ย. 2548
ศาลปกครองกลาง

ผู้ฟ้องคดีทั้งสิบห้าเห็นว่า การออกประกาศดังกล่าวเป็นการกระทำโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย กระทำโดยไม่มีอำนาจหรือนอกเหนืออำนาจหน้าที่ ไม่ถูกต้องตามกฎหมาย และเป็นการใช้ดุลพินิจโดยมิชอบ เนื่องจากมาตรา ๗๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการแต่งตั้งข้าราชการในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และให้ผู้ปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการและรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้งผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ซึ่งปัจจุบันกฎหมายดังกล่าวยังไม่มีการบังคับใช้

ผู้ฟ้องคดีทั้งสิบห้าจึงขอให้เพิกถอนกฎ ก.ค. ฉบับที่ ๒๕ (พ.ศ. ๒๕๔๗) ว่าด้วยการกำหนดระดับเงินเดือนของตำแหน่งข้าราชการครู ลงวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๔๗ และเพิกถอนประกาศคณะกรรมการข้าราชการครู เรื่อง รับสมัครข้าราชการเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ลงวันที่ ๘ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๔๗ ขอให้ศึกษาธิการจังหวัด ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด และผู้อำนวยการสามัญศึกษาจังหวัดปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตามมาตรา ๗๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ ไปจนกว่ากฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาจะมีผลใช้บังคับ และขอให้ผู้ช่วยศึกษาธิการจังหวัด ผู้ช่วยผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด และผู้ช่วยสามัญศึกษาจังหวัดปฏิบัติหน้าที่รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตามคำสั่งของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานต่อไปจนกว่ากฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาจะมีผลใช้บังคับ

นอกจากนั้น ผู้ฟ้องคดีทั้งสิบห้าได้ขอให้ศาลกำหนดวิธีการบรรเทาทุกข์ชั่วคราวโดยสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีระงับการดำเนินการสอบคัดเลือกและแต่งตั้งข้าราชการอันสืบเนื่องมาจากการสอบคัดเลือกตามประกาศคณะกรรมการข้าราชการครู เรื่อง รับสมัครข้าราชการเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ลงวันที่ ๘ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๔๗ ไปจนกว่าศาลจะมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเป็นอย่างอื่น

ศาลปกครองกลาง
23 มิ.ย. 2548
ศาลปกครองกลาง

สำหรับคำขอให้เพิกถอนกฎก.ค. ฉบับที่ ๒๕ (พ.ศ. ๒๕๔๗) ว่าด้วยการกำหนดระดับเงินเดือนของตำแหน่งข้าราชการครู ลงวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๔๗ ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นคำแถลงลงวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๔๗ ซึ่งเป็นวันเดียวกับที่ยื่นคำฟ้องขอยกเลิกคำขอดังกล่าว แต่ขอให้ศาลพิจารณาพิพากษาตามคำขอข้ออื่นตามที่ขอมาในคำฟ้อง

ศาลมีคำสั่งเมื่อวันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๔๗ ไม่รับคำขอทุเลาการบังคับตามประกาศคณะกรรมการข้าราชการครู เรื่อง รับสมัครข้าราชการเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ลงวันที่ ๘ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๔๗ ตามคำขอของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ถึงผู้ฟ้องคดีที่ ๑๕ ไว้พิจารณา

สำนวนที่สอง ผู้ฟ้องคดีที่ ๑๖ ฟ้องต่อศาลปกครองกลางว่า ได้รับความเดือดร้อนเสียหายจากประกาศคณะกรรมการข้าราชการครู เรื่อง รับสมัครข้าราชการเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ลงวันที่ ๘ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๔๗ โดยบรรยายฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีที่ ๑๖ เป็นข้าราชการครูตำแหน่งผู้ช่วยผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดนครนายก ได้รับแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครนายก ตามคำสั่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่๖๘/๒๕๔๖ เรื่อง แต่งตั้งข้าราชการเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ลงวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๔๖ ไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้งรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา แต่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ โดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้มีประกาศเรื่อง รับสมัครข้าราชการเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ลงวันที่ ๘ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๔๗ กำหนดวิธีการแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โดยประกาศดังกล่าวได้มีการกำหนดวันรับสมัคร วันทดสอบความรอบรู้ และเจตคติทางการบริหาร วันสอบสัมภาษณ์ และวันประเมินความเหมาะสมกับตำแหน่ง

ผู้ฟ้องคดีที่ ๑๖ เห็นว่า การออกประกาศดังกล่าวเป็นการกระทำโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย กระทำโดยไม่มีอำนาจหรือนอกเหนืออำนาจหน้าที่ ไม่ถูกต้องตามกฎหมาย และเป็นการใช้ดุลพินิจโดยมิชอบ เนื่องจากมาตรา ๗๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

ศาลปกครองกลาง
23 มิ.ย. 2548

แต่งตั้งข้าราชการในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และให้ผู้ปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการและรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้งผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ซึ่งปัจจุบันกฎหมายดังกล่าวยังไม่มีการบังคับใช้

ผู้ฟ้องคดีที่ ๑๖ จึงขอให้เพิกถอนประกาศคณะกรรมการข้าราชการครู เรื่อง รับสมัครข้าราชการเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ลงวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๔๗ และขอให้ศาลมีคำสั่งห้ามประธานและกรรมการในคณะกรรมการข้าราชการครู ตลอดจนเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการตามประกาศฯ ยุติการดำเนินการใดๆ ตามประกาศทั้งหมด และให้ถือปฏิบัติตามมาตรา ๗๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ โดยเคร่งครัด

ผู้ฟ้องคดีที่ ๑๖ ได้ขอให้ศาลกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวโดยขอให้ศาลมีคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีและผู้มีอำนาจหน้าที่ดำเนินการตามประกาศคณะกรรมการข้าราชการครู เรื่อง รับสมัครข้าราชการเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ลงวันที่ ๘ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๔๗ หยุดการดำเนินการเพื่อแต่งตั้งบุคคลที่ได้ดำเนินการสรรหาตามประกาศฯ ไว้ก่อน จนกว่าศาลปกครองกลางจะมีคำพิพากษาศาลมีคำสั่งเมื่อวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๔๗ ไม่รับคำขอให้ศาลกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองชั่วคราวก่อนการพิพากษาของผู้ฟ้องคดีที่ ๑๖ ไว้พิจารณา

ต่อมาผู้ฟ้องคดีที่ ๑๖ แถลงเพิ่มเติมต่อศาล โดยกล่าวอ้างว่า การพิจารณาตัดสินเพื่อคัดเลือกผู้เข้ารับการสัมภาษณ์โดยใช้คะแนนผลการทดสอบภาคสมรรถนะทางการบริหาร ภาคความรอบรู้ทางการบริหาร และภาคเจตคติทางการบริหาร ขัดแย้งกับเกณฑ์การตัดสินที่กำหนดในประกาศคณะกรรมการข้าราชการครู เรื่อง รับสมัครข้าราชการเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ลงวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๔๗ ซึ่งกำหนดให้พิจารณาจากผู้ผ่านการทดสอบความรอบรู้ และเจตคติทางการบริหาร ซึ่งศาลเห็นว่า คำแถลงดังกล่าวถือเป็นการตั้งข้อหาใหม่โดยที่ผู้ฟ้องคดีไม่เคยกล่าวอ้างมาก่อน ศาลจึงมีคำสั่งเมื่อวันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๔๗ ไม่รับ

ศาลปกครองกลาง
23 ส.ค. 2548
ศาลปกครองกลาง

คำฟ้องในข้อหาการกระทำโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายในการตัดสินเพื่อคัดเลือกผู้เข้ารับการสัมภาษณ์และประเมินความเหมาะสมกับตำแหน่งรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไว้พิจารณา

สำนวนที่สาม ผู้ฟ้องคดีที่ ๑๗ เป็นข้าราชการครูตำแหน่งผู้ช่วยผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดชัยนาท ได้รับแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต ๑ ตามคำสั่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ ๖๘/๒๕๔๖ เรื่อง แต่งตั้งข้าราชการเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ลงวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๔๖ ยื่นคำฟ้องต่อศาลปกครองพิษณุโลก ขอให้เพิกถอน กฎ ก.ค. ฉบับที่ ๒๕ (พ.ศ. ๒๕๔๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. ๒๕๒๓ ว่าด้วยการกำหนดระดับเงินเดือนของตำแหน่งข้าราชการครู ลงวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๔๗ และเพิกถอนประกาศคณะกรรมการข้าราชการครู เรื่อง รับสมัครข้าราชการเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการและรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ลงวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๔๗ พร้อมกับขอให้ศาลมีคำสั่งทุเลาการบังคับตามกฎ ก.ค. ฉบับที่ ๒๕ (พ.ศ. ๒๕๔๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. ๒๕๒๓ ว่าด้วยการกำหนดระดับเงินเดือนของตำแหน่งข้าราชการครู ลงวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๔๗ และตามประกาศคณะกรรมการข้าราชการครูทั้งสองฉบับดังกล่าว

ศาลปกครองพิษณุโลกมีคำสั่งเมื่อวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๔๗ ไม่รับคำฟ้องในข้อหาที่ขอให้เพิกถอน กฎ ก.ค. ฉบับที่ ๒๕ (พ.ศ. ๒๕๔๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. ๒๕๒๓ ว่าด้วยการกำหนดระดับเงินเดือนของตำแหน่งข้าราชการครู ลงวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๔๗ ไว้พิจารณา และไม่รับคำขอทุเลาการบังคับตามประกาศคณะกรรมการข้าราชการครู เรื่อง รับสมัครข้าราชการเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการและรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ลงวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๔๗ ไว้พิจารณา

สำนวนที่สี่ ผู้ฟ้องคดีที่ ๑๘ ผู้ฟ้องคดีที่ ๑๙ และผู้ฟ้องคดีที่ ๒๐ เป็นข้าราชการครูตำแหน่งผู้ช่วยศึกษาธิการจังหวัดบุรีรัมย์ ผู้ช่วยศึกษาธิการจังหวัดนครราชสีมา และผู้ช่วยศึกษาธิการจังหวัดบุรีรัมย์ ได้รับแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๑ รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต ๑

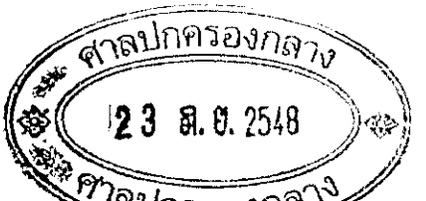

และรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๔ ตามลำดับ ตามคำสั่งสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ ๖๘/๒๕๔๖ เรื่อง แต่งตั้งข้าราชการเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ลงวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๔๖ ยื่นคำฟ้องต่อศาลปกครองนครราชสีมา ฟ้องว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้กำหนดให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นหน่วยงานทางการศึกษา และออกกฎ ก.ค. ฉบับที่ ๒๕ (พ.ศ. ๒๕๔๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. ๒๕๒๓ ว่าด้วยการกำหนดระดับเงินเดือนของตำแหน่งข้าราชการครู ลงวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๔๗ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ออกประกาศคณะกรรมการข้าราชการครู เรื่อง รับสมัครข้าราชการเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการและรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ลงวันที่ ๘ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๔๗ โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย เป็นการกระทำโดยไม่มีอำนาจ หรือนอกเหนืออำนาจหน้าที่ เนื่องจากการดำเนินการดังกล่าวจะกระทำได้ต่อเมื่อมีกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาออกใช้บังคับแล้ว ทั้งนี้ ตามบทเฉพาะกาลมาตรา ๗๕ แห่งกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ ดังนั้น การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ อาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. ๒๕๒๓ ในการดำเนินการดังกล่าว จึงขัดหรือแย้งกับมาตรา ๗๕ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ จึงไม่มีผลบังคับได้ตามมาตรา ๓ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว และประกาศของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ดังกล่าวมีผลทำให้ผู้ที่เคยปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการและรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในระยะแรกของการปฏิรูปการศึกษาด้วยความยากลำบาก และสามารถบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพไม่ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง ซึ่งก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมแก่บุคคลดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีทั้งสามจึงมีคำขอให้เพิกถอนประกาศคณะกรรมการข้าราชการครู เรื่อง รับสมัครข้าราชการเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการและรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ลงวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๔๗ ให้ศึกษาธิการจังหวัด ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด และผู้อำนวยการสามัญศึกษาจังหวัดปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ตามมาตรา ๗๕ แห่งกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการต่อไป จนกว่ากฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาจะมีผลใช้บังคับ ให้ผู้ช่วยศึกษาธิการจังหวัด ผู้ช่วยผู้อำนวยการ

ศาลปกครองกลาง
23 ส.ค. 2548
ศาลปกครองกลาง

การประถมศึกษาจังหวัด และผู้ช่วยผู้อำนวยการสามัญศึกษาจังหวัด ปฏิบัติหน้าที่
รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตามคำสั่งของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
ขั้นพื้นฐานต่อไป จนกว่ากฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
จะมีผลใช้บังคับ และให้ศาลกำหนดวิธีการบรรเทาทุกข์ชั่วคราว โดยสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีระงับ
การดำเนินการสอบคัดเลือกและแต่งตั้งข้าราชการ อันสืบเนื่องมาจากการสอบคัดเลือก
ตามประกาศของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ดังกล่าว จนกว่าศาลจะมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเป็นอย่างอื่น

ศาลปกครองนครราชสีมามีคำสั่งเมื่อวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๔๗ ไม่รับคำขอ
ทุเลาการบังคับตามที่ผู้ฟ้องคดีขอให้ระงับการดำเนินการสอบคัดเลือกและแต่งตั้งข้าราชการ
อันสืบเนื่องมาจากการสอบคัดเลือกตามประกาศดังกล่าว

ต่อมาผู้ฟ้องคดีที่ ๒ ถึงที่ ๘, ที่ ๑๐ ถึงที่ ๑๕, ที่ ๑๗ ถึงที่ ๑๘ และที่ ๒๐
มีคำร้องขอถอนคำฟ้อง ซึ่งศาลมีคำสั่งเมื่อวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๔๗ อนุญาตให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๒
ถึงที่ ๘, ที่ ๑๐ ถึงที่ ๑๔ และที่ ๑๗ ถอนคำฟ้อง มีคำสั่งเมื่อวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๔๗ อนุญาต
ให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๑๕ ถอนคำฟ้อง มีคำสั่งเมื่อวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๔๗ อนุญาตให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๑๘
ถอนคำฟ้อง และมีคำสั่งเมื่อวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๔๗ อนุญาตให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๒๐ ถอนคำฟ้อง

ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งหกสำนวนให้การว่า ความเดือดร้อนเสียหายหรือการกระทำ
อื่นใดที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้างนั้น มิใช่เกิดจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ แต่เป็นผลจากมติของที่ประชุม
คณะกรรมการข้าราชการครู ซึ่งเป็นองค์กรกลางบริหารงานบุคคลของข้าราชการครู
โดยใช้อำนาจตามกฎหมาย ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. ๒๕๒๘
ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ในฐานะรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการเป็นเพียงองค์ประกอบหนึ่ง
ของคณะกรรมการข้าราชการครู ซึ่งกฎหมายกำหนดให้เป็นประธานคณะกรรมการ
ข้าราชการครู มีหน้าที่บริหารการประชุมให้ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ
และบรรลุตามวัตถุประสงค์ของการประชุม ผลหรือมติการประชุมเป็นประการใดกฎหมาย
บัญญัติกำหนดให้มีมติเสียงข้างมากของคณะกรรมการข้าราชการครูเป็นเสียงชี้ขาด ผู้ฟ้องคดี
จึงไม่มีอำนาจฟ้องผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑

ความเดือดร้อนเสียหายตามที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้างแท้จริงแล้วเกิดขึ้นสืบเนื่อง
มาจากผู้ฟ้องคดีไม่สามารถสอบผ่านเกณฑ์การประเมินเพื่อแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่ง
ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือตำแหน่งรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษา ถึงแม้ผู้ฟ้องคดีจะเป็นผู้ได้รับคำสั่งแต่งตั้งจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

ศาลปกครองกลาง
23 มิ.ย. 2548
ศาลปกครองกลาง

ให้ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ตามมาตรา ๗๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ หรือให้ปฏิบัติหน้าที่รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตามคำสั่งของเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานก็ตาม ถึงอย่างไรร่างกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาจะมีผลใช้บังคับก็ไม่มีบทบัญญัติมาตราใดบัญญัติให้ต้องแต่งตั้งบุคคลผู้ปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว ให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือดำรงตำแหน่งรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแล้วแต่กรณีแต่อย่างใด

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เป็นองค์กรกลางบริหารงานบุคคลของข้าราชการครู ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. ๒๕๒๓ ซึ่งเป็นกฎหมายที่ยังมีผลใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน มีอำนาจและหน้าที่กำหนดนโยบายการบริหารงานบุคคล กฎ ก.ค. ระเบียบหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารงานบุคคล ฯลฯ ตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. ๒๕๒๓ และถึงแม้บทเฉพาะกาลมาตรา ๖๓ และมาตรา ๖๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ บัญญัติให้โอนบรรดาอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับราชการของส่วนราชการและหน่วยงาน โอนอำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ บรรดากิจการ ทรัพย์สิน หนี้ อัตรากำลังข้าราชการ ลูกจ้าง และเงินงบประมาณของส่วนราชการและหน่วยงานตามที่พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ กำหนดไปเป็นของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานตามที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้างก็ตาม กฎหมายเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. ๒๕๒๓ ก็ยังใช้บังคับและมีผลทางกฎหมายอยู่ตราบที่ยังไม่ถูกยกเลิกโดยกฎหมายใหม่

เมื่อพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. ๒๕๒๓ ยังมีผลใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน และกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษายังเป็นร่างกฎหมายซึ่งอยู่ในระหว่างพิจารณาของสภาและยังไม่มีผลใช้บังคับนั้น ด้วยความจำเป็นในการบริหารงานราชการครู ตามนโยบายของรัฐบาลและตามแนวนโยบายของรัฐธรรมนูญให้เป็นไปโดยมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงต้องอาศัยกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๓ (๕) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. ๒๕๒๓ ประกอบมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน

ศาลปกครองกลาง
23 ส.ค. 2548
ศาลปกครองกลาง

พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ ๕ (พ.ศ. ๒๕๔๕) กำหนดให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่กำหนดขึ้นตามมาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ เป็นหน่วยงานทางการศึกษา เพื่อให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มีอำนาจดำเนินการอื่นใดตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. ๒๕๒๓ และการกำหนดไว้เช่นนี้ก็มิได้กำหนดให้มีฐานะเป็น "โรงเรียนวิทยาลัย ฯลฯ" ซึ่งหมายถึงแต่เฉพาะหน่วยงานทางการศึกษา ตามมาตรา ๔ (๑) (ที่ถูกต้องคือ มาตรา ๓ (๑)) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. ๒๕๒๓ แต่กำหนดขึ้นจากหน่วยบริหารจัดการศึกษาที่ต้องมีฐานะเป็นส่วนราชการด้วย โดยมิพักต้องรอให้กฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษามีผลใช้บังคับ และหากจะมีผลใช้บังคับก็เป็นการอาศัยอำนาจตามกฎหมายคนละฉบับกัน ซึ่งผู้ฟ้องคดีไม่อาจนำมากล่าวอ้างได้ อีกทั้งมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ ก็ยังบัญญัติรับรองในเรื่องการบริหารงานบุคคลของข้าราชการในกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งหมายรวมถึงผู้ที่ดำรงตำแหน่งเป็นข้าราชการครูในกระทรวงศึกษาธิการด้วยว่า ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น คำว่า "กฎหมายว่าด้วยการนั้น" ในส่วนของข้าราชการครู ย่อมหมายถึงพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. ๒๕๒๓ ที่ยังมีผลใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน เมื่อเป็นเช่นนี้จึงเป็นอำนาจและหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ในการกำหนดให้หน่วยบริหารจัดการศึกษาหรือส่วนราชการใดให้เป็นหน่วยงานทางการศึกษา มิใช่อำนาจและหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานตามมาตรา ๖๓ และมาตรา ๖๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ ตามที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้าง

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเป็นเพียงหน่วยงานธุรการที่มีอำนาจและหน้าที่เป็นเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการดำเนินงานในหน้าที่ขององค์กรกลางบริหารงานบุคคล ซึ่งในปัจจุบันพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. ๒๕๒๓ ยังมีผลใช้บังคับ ทำหน้าที่เป็นเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการดำเนินงานในหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ตามมาตรา ๒๒ (๑) และเมื่อใดกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษามีผลใช้บังคับก็จะทำหน้าที่เป็นเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการดำเนินงานในหน้าที่ของคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาต่อไป

การดำเนินการออกกฎ ก.ค. ฉบับที่ ๒๕ (พ.ศ. ๒๕๔๗) ว่าด้วยการกำหนดระดับเงินเดือนของตำแหน่งข้าราชการครู ลงวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๔๗ เป็นการดำเนินการที่ชอบ

ศาลปกครองกลาง
23 มิ.ย. 2548
ศาลปกครองกลาง

ด้วยกฎหมาย โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๗ (๒) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. ๒๕๒๓ ที่ยังมีผลใช้บังคับในปัจจุบันเพื่อให้สอดคล้องกับมติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ที่กำหนดตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ตำแหน่งรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ตำแหน่งผู้ช่วยผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และตำแหน่งเจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ อาศัยอำนาจตามมาตรา ๓๐ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. ๒๕๒๓ การที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้างว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ พยายามเลี่ยงไปกำหนดให้สอดคล้องกับตำแหน่งตามมาตรา ๓๗ วรรคสาม วรรคสี่ และวรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ นั้น ขอให้การว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มีอำนาจกำหนดชื่อตำแหน่งเป็นเช่นนั้นได้ และโดยหลักการของการบังคับใช้กฎหมาย ระหว่างกฎหมายจัดระเบียบบริหารราชการกับกฎหมายจัดระเบียบบริหารงานบุคคลนั้น ต้องแยกกันคนละส่วนและการปฏิบัติตามอำนาจและหน้าที่จะต้องไม่ก้าวล่วงซึ่งกันและกัน แต่ต้องใช้บังคับให้มีความสอดคล้องสัมพันธ์กัน เช่น กรณีกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดินแม้จะกำหนดให้มีตำแหน่งปลัดกระทรวง อธิบดี ฯลฯ ก็ตามแต่ก็หามีผลทำให้มีตำแหน่งดังกล่าวเกิดขึ้นแต่อย่างใดไม่ ทั้งนี้ เพราะมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ได้บัญญัติเรื่องการบริหารงานบุคคลไว้อีกด่างหากว่า สำหรับการบรรจุและการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งหน้าที่ราชการต่างๆ ให้เป็นไปตามกฎหมายนั้นๆ คำว่า "ตามกฎหมายนั้นๆ" จึงหมายถึง กฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารงานบุคคล ซึ่งในกรณีของข้าราชการพลเรือน ได้แก่ พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ได้มีการกำหนดตำแหน่งปลัดกระทรวง อธิบดี ไว้เช่นเดียวกัน และคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนซึ่งเป็นองค์กรกลางบริหารงานบุคคลของข้าราชการพลเรือนยังได้กำหนดตำแหน่งอื่นๆ เท่าที่จำเป็นสำหรับที่รัฐจะให้บริการสาธารณะแก่ประชาชน กำหนดเลขที่อัตราตำแหน่งของอัตราเงินเดือน รวมทั้ง กำหนดระดับเงินเดือนของตำแหน่งต่างๆ ด้วย ในกรณีของตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ นั้น มาตรา ๗ ได้บัญญัติไว้ในลักษณะเดียวกับมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ในฐานะเป็นองค์กรกลางบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูจึงมีอำนาจกำหนดตำแหน่งอื่นของข้าราชการครูเช่นเดียวกับ ก.พ. ซึ่งเป็น

ศาลปกครองกลาง
23 มิ.ย. 2548
ศาลปกครองกลาง

องค์กรกลางบริหารงานบุคคลของข้าราชการพลเรือนที่มีอำนาจกำหนดตำแหน่งข้าราชการพลเรือนตำแหน่งอื่นๆ ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนได้

การปฏิบัติหน้าที่ของผู้ได้รับคำสั่งให้ไปปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะมีประสิทธิภาพหรือไม่ และความจำเป็นที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ต้องกำหนดตำแหน่งข้าราชการครูเพิ่มขึ้นใหม่หรือไม่ เป็นปัญหาข้อเท็จจริงมิใช่ปัญหาข้อกฎหมายตามที่ฟ้อง และเป็นดุลพินิจของผู้บริหารในระดับสูงที่จะพิจารณาถึงความเหมาะสม เหตุผล และความจำเป็น สำหรับกรณีของผู้ได้รับคำสั่งให้ไปปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งอาศัยอำนาจตามมาตรา ๘ และมาตรา ๗๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ และในการแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลต้องบังคับตามมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน ซึ่งเป็นอำนาจและหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. ๒๕๒๓ โดยมิต้องพิจารณาบทเฉพาะกาลตามมาตรา ๕๗ ถึงมาตรา ๘๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ ที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้างถึงอำนาจหน้าที่ราชการที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานบุคคลของสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและคณะกรรมการข้าราชการครูว่ามิได้มีการโอนหรือมอบอำนาจไว้แต่อย่างใด เพราะเป็นการบังคับใช้กฎหมายเฉพาะคนละฉบับ ซึ่งมีวัตถุประสงค์ในการบังคับใช้แตกต่างกัน

นอกจากนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองได้ชี้แจงว่า พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๔๖ ทำให้การบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการเปลี่ยนแปลงไป คือ มาตรา ๑๐ กำหนดให้แบ่งส่วนราชการในส่วนกลางเป็น ๖ สำนักงาน มาตรา ๓๓ และมาตรา ๓๗ กำหนดให้การบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ยึดเขตพื้นที่การศึกษา และให้มีสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการศึกษาตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ หรือกฎหมายอื่น มาตรา ๖๓ กำหนดให้โอนอำนาจหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กรมสามัญศึกษา กรมวิชาการ และหน่วยงานบริหารระดับจังหวัด และอำเภอในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ และสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ไปเป็นของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรา ๖ (๑) และ (๒) กำหนดให้จัดระเบียบราชการ

ศาลปกครองกลาง
23 ส.ค. 2548

กระทรวงศึกษาธิการเป็นระเบียบบริหารราชการในส่วนกลาง และระเบียบบริหารราชการเขตพื้นที่การศึกษา และกระทรวงศึกษาธิการได้มีประกาศลงวันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๔๖ กำหนดเขตพื้นที่การศึกษาจำนวน ๑๗๕ เขต และมีคำสั่งที่ สร ๕/๒๕๔๖ เรื่องแต่งตั้งข้าราชการเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ลงวันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๔๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติมที่ สร ๑๑/๒๕๔๖ ลงวันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๔๖ รวม ๑๗๕ ราย ตามมาตรา ๗๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ เพื่อให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสามารถดำเนินกิจการตามภารกิจหน้าที่ไปได้ก่อนที่จะมีการแต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่งตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สำหรับการแต่งตั้งผู้ปฏิบัติหน้าที่รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นการดำเนินการของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยไม่มีกฎหมายรองรับเหมือนกับการสั่งให้ข้าราชการไปปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

เนื่องจากมาตรา ๗๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ เป็นบทเฉพาะกาลกำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการแต่งตั้งข้าราชการไปปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปพลางก่อนจนกว่ากฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาจะมีผลใช้บังคับ แต่ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ... นั้น รัฐสภาได้ประชุมเมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๔๖ แล้วมีมติไม่ยืนยันร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว และไม่อาจคาดการณ์ได้ว่าจะมีการเสนอร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ... เข้าสู่การพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรเมื่อใดและจะมีผลใช้บังคับได้เมื่อใด ในขณะที่การบริหารจัดการเขตพื้นที่การศึกษามีปัญหาข้อขัดข้อง โดยเฉพาะปัญหาเรื่องการบริหารงานบุคคลที่เข้ารวมศูนย์อยู่ที่ส่วนกลาง ปัญหาการใช้อำนาจตามกฎหมายของผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ปัญหาการมอบหมายให้ปฏิบัติราชการแทนและการรักษาราชการแทนเป็นต้น ซึ่งการแก้ไขปัญหาดังกล่าวจะต้องอาศัยกฎหมายเฉพาะคือ กฎหมายว่าด้วยการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูมาใช้บริหารงานบุคคลในเขตพื้นที่การศึกษา ดังนั้น เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ในฐานะผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับนโยบายปฏิรูปการศึกษา จึงอาศัยอำนาจตามมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ

ศาลปกครองกลาง
23 ธ.ค. 2548
ศาลปกครองกลาง

พ.ศ. ๒๕๔๖ วินิจฉัยปัญหาอันเกี่ยวกับการปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ของผู้ดำรงตำแหน่งหัว
หน่วยงานต่าง ๆ ตามที่กำหนดไว้ในบทเฉพาะกาล ซึ่งในกรณีนี้ได้แก่การวินิจฉัยปัญหาของ
ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้ไปปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดังกล่าว และ
โดยเหตุที่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. ๒๕๒๓ ยังมีผลใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน
และพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ กำหนดให้มี
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประกอบกับกระทรวงศึกษาธิการได้ออกกฎกระทรวงกำหนด
หลักเกณฑ์การแบ่งส่วนราชการในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ ๒๕๔๖ ลงวันที่ ๗
กรกฎาคม ๒๕๔๖ รวมทั้งมาตรา ๗ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการ
กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ บัญญัติว่า "การบรรจุและแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่ง
หน้าที่ราชการต่าง ๆ ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น" ซึ่งกฎหมายว่าด้วยการนั้น
ย่อมหมายถึงกฎหมายว่าด้วยการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูที่มีผลใช้บังคับ
แก่ข้าราชการครูอยู่ในขณะนี้ คือ พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. ๒๕๒๓ ซึ่งตาม
มาตรา ๓ (๕) ให้อำนาจ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ กำหนดหน่วยงานทางการศึกษาและจะมีผลทำให้
ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มีอำนาจกำหนดกรอบอัตรากำลังของข้าราชการครู ตามมาตรา ๓๐ ได้
และโดยที่มาตรา ๗ (๒) ให้อำนาจ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ออกกฎ ก.ค. เพื่อปฏิบัติตาม
พระราชบัญญัตินี้ และมาตรา ๓๐ (ค) (๒๑) ให้อำนาจ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ กำหนดตำแหน่งในการ
บริหารงานตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นซึ่งมิใช่ตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญให้เป็นตำแหน่ง
ข้าราชการครู และมาตรา ๓๐ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวบัญญัติว่า "ตำแหน่ง
ข้าราชการครูตำแหน่งใดจะได้รับเงินเดือนในระดับใดให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.ค โดยให้
คำนึงถึงการรับเงินเดือนของข้าราชการพลเรือนสามัญ ตามกฎหมายว่าด้วยเงินเดือนและ
เงินประจำตำแหน่งด้วย" ดังนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงอาศัยอำนาจตามมาตรา ๓๐ (ค) (๒๑)
กำหนดให้มีตำแหน่งข้าราชการครูขึ้นใหม่ ๔ ตำแหน่ง คือ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษา รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ผู้ช่วยผู้อำนวยการสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษา และเจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒
ในคราวประชุมครั้งที่ ๑๐/๒๕๔๖ เมื่อวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๔๖ และเมื่อมีการกำหนดตำแหน่งใด
ให้เป็นตำแหน่งข้าราชการครูก็จะต้องกำหนดระดับเงินเดือนของตำแหน่งนั้นไว้ด้วย จึงได้ออก
กฎ ก.ค. ฉบับที่ ๒๕ (พ.ศ. ๒๕๔๗) กำหนดระดับเงินเดือนของตำแหน่งดังกล่าว

ศาลปกครองกลาง
23 มิ.ย. 2548
ศาลปกครองกลาง

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ พิจารณาเห็นว่า เพื่อให้มีผู้ดำรงตำแหน่งและมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายสามารถปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งดังกล่าวได้ อันจะทำให้การบริหารและการจัดการศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเพื่อรองรับตำแหน่งสายงานบริหารการศึกษา สายงานบริหารการประถมศึกษา และสายงานบริหารการมัธยมศึกษา ซึ่งเดิมดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๓๐ (ค) (๓) ถึง (๒๐) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. ๒๕๒๓ และมีอยู่ ๓,๘๖๕ คน และได้ถูกยุบเลิกหน่วยงาน โดยผลของมาตรา ๖๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ แล้ว จึงอาศัยอำนาจตามมาตรา ๓ (๕) และมาตรา ๓๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. ๒๕๒๓ กำหนดให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นหน่วยงานทางการศึกษา กำหนดตำแหน่งข้าราชการครูในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และเสนอคณะรัฐมนตรีออกกฎ ก.ค. ฉบับที่ ๒๕ (พ.ศ. ๒๕๔๗) เพื่อกำหนดระดับเงินเดือนของตำแหน่งดังกล่าว รวมทั้ง ออกพระราชกฤษฎีกาเพื่อกำหนดเงินประจำตำแหน่งของข้าราชการ และผู้ดำรงตำแหน่งผู้บริหารซึ่งไม่เป็นข้าราชการ (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๔๗

เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ อาศัยอำนาจตามมาตรา ๓๐ และมาตรา ๓๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. ๒๕๒๓ กำหนดตำแหน่งและกรอบอัตรากำลังของข้าราชการครูในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแล้ว จึงต้องจัดคนลงตามตำแหน่ง ซึ่งตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและตำแหน่งรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นตำแหน่งที่มีความสำคัญต่อการปฏิรูปการศึกษาตามนโยบายของรัฐบาลและกระทรวงศึกษาธิการ และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยเฉพาะตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานั้น เป็นตำแหน่งที่ต้องรับผิดชอบต่อผลงาน และการบรรจุ และแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งหรือปฏิบัติหน้าที่ซึ่งจะต้องคำนึงถึงหลักการตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๓/๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕ ประกอบกับมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการในฐานะผู้รับผิดชอบการบริหารราชการของกระทรวงศึกษาธิการ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ในฐานะองค์การบริหารงานบุคคลตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูก็ต้องดำเนินนโยบายการบริหารงานบุคคลสำหรับข้าราชการครู ภายใต้หลักการของกฎหมายดังกล่าว จึงได้กำหนดวิธีการแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและรองผู้อำนวยการ

ศาลปกครองกลาง
23 มิ.ย. 2548
ศาลปกครองกลาง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในคราวประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๔๗ เมื่อวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๔๗ และได้ประกาศรับสมัครข้าราชการเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้บริหารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ฉบับลงวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๔๗ เพื่อสรรหาบุคคลที่มีคุณภาพ มีความรู้ความสามารถเหมาะสมกับตำแหน่ง โดยประกาศดังกล่าวได้มีการกำหนดจำนวนบุคคลที่จะแต่งตั้ง คุณสมบัติของผู้มีสิทธิเข้ารับการสรรหา กำหนดการรับสมัคร การยื่นใบสมัคร การประกาศชื่อผู้มีสิทธิเข้ารับการทดสอบความรู้ กำหนดวัน เวลา และสถานที่ทดสอบและประเมิน หลักสูตร เกณฑ์การตัดสิน การประกาศผล การแต่งตั้ง และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้เห็นชอบให้ อ.ก.ค. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นผู้ดำเนินการพิจารณาบุคคลเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และเจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาขั้นพื้นฐานด้วย

ปัจจุบัน ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้มีประกาศเรื่องการพิจารณาบุคคลเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ลงวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๔๗ และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้มีคำสั่งที่ ๑๙๐๒/๒๕๔๗ และ๑๙๐๓/๒๕๔๗ ลงวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๔๗ แต่งตั้งข้าราชการให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวเป็นเหตุให้ผู้ซึ่งได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่ไม่ผ่านการคัดเลือกซึ่งจะต้องพ้นจากการปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งดังกล่าวไม่พอใจ จึงฟ้องเป็นคดีต่อศาลปกครอง

นายธวัช อูวิเชียร ในฐานะผู้ฟ้องคดีที่ ๑ และผู้รับมอบอำนาจจากผู้ฟ้องคดีที่ ๙ มีหนังสือลงวันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๔๗ และผู้ฟ้องคดีที่ ๑๖ มีหนังสือลงวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๔๗ แจ้งว่าไม่ประสงค์จะทำคำคัดค้านคำให้การของผู้ถูกฟ้องคดี และขอให้ศาลปกครองดำเนินการพิจารณาคดีตามกระบวนการต่อไป ส่วนผู้ฟ้องคดีที่ ๑๙ ศาลได้มีคำสั่งให้ทำคำคัดค้านคำให้การรวม ๒ ครั้ง ตามคำสั่งเรียกให้ทำคำคัดค้านคำให้การ ลงวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๔๗ และวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ และผู้ฟ้องคดีที่ ๑๙ ได้รับทราบคำสั่งทั้งสองดังกล่าวแล้ว แต่ไม่ทำคำคัดค้านคำให้การ ต่อมาได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๔๗ แจ้งว่าได้เคยทำคำคัดค้านคำให้การและส่งเอกสารเพิ่มเติมให้กับศาลปกครองนครราชสีมาแล้ว จึงไม่ขอทำคำคัดค้านอีก แต่ประสงค์จะให้ศาลพิจารณาพิพากษาคดีต่อไป ซึ่งศาลได้มีคำสั่ง

ศาลปกครองกลาง
23 ธ.ค. 2548
ศาลปกครองกลาง

ลงวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๔๘ ให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๑๙ จัดส่งสำเนาคำคัดค้านคำให้การและเอกสารเพิ่มเติมที่ผู้ฟ้องคดีที่ ๑๙ อ้างว่าได้ยื่นต่อศาลปกครองนครราชสีมา ปรากฏว่า ระยะเวลาได้ล่วงเลยมานานพอสมควรแล้ว ผู้ฟ้องคดีที่ ๑๙ ไม่นำส่งเอกสารดังกล่าวต่อศาล จึงถือว่าผู้ฟ้องคดีที่ ๑๙ ไม่ทำคำคัดค้านคำให้การ แต่ประสงค์จะให้ศาลพิจารณาพิพากษาคดีต่อไป

ศาลมีคำสั่งเมื่อวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๔๘ ให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ชี้แจงข้อเท็จจริงเพิ่มเติมตามคำสั่งศาล ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ชี้แจงข้อเท็จจริงเพิ่มเติมตามคำสั่งศาลว่า เหตุที่อ้างมาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. ๒๕๒๓ ในการออกประกาศรับสมัครข้าราชการเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการและรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ลงวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๔๗ เนื่องจาก กฎ ก.ค. ฉบับที่ ๒๕ (พ.ศ. ๒๕๔๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. ๒๕๒๓ ว่าด้วยการกำหนดระดับเงินเดือนของตำแหน่งข้าราชการครู ลงวันที่ ๒๒ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๗ ได้กำหนดระดับเงินเดือนของตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาให้ได้รับเงินเดือนในระดับ ๘ หรือระดับ ๙ และตำแหน่งรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ให้ได้รับเงินเดือนในระดับ ๘ ซึ่งมาตรา ๔๒ (๒) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. ๒๕๒๓ กำหนดให้การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งซึ่งได้รับเงินเดือนในระดับ ๙ และระดับ ๘ จะต้องได้รับอนุมัติจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เมื่อเป็นกรณีที่กฎหมายบัญญัติไว้เช่นนี้ จึงได้ระบุไว้ในประกาศรับสมัคร กล่าวคือ เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจะสั่งบรรจุและแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการและรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาได้ต่อเมื่อรับอนุมัติจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ แล้ว นอกจากนี้โดยที่ตำแหน่งดังกล่าว ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เพิ่งกำหนดขึ้นตามมาตรา ๓๐ (ค) (๒๑) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. ๒๕๒๓ ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ยังมิได้อนุมัติเป็นหลักการให้ อ.ก.ค.สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรม หรือผู้บังคับบัญชามีอำนาจอนุมัติการบรรจุและแต่งตั้งแทนผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ แต่อย่างใด ดังนั้น ในกรณีเช่นนี้จึงต้องขออนุมัติจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เท่านั้น

ส่วนเหตุที่อ้างมาตรา ๔๖ เนื่องจากการประกาศรับสมัครครั้งนี้มีเจตนาสรรหาบุคคลซึ่งรับเงินเดือนในระดับเดียวกับตำแหน่งที่กำหนดไว้ในกฎ ก.ค. ฉบับที่ ๒๕ (พ.ศ. ๒๕๔๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. ๒๕๒๓ ว่าด้วยการกำหนดระดับเงินเดือนของตำแหน่งข้าราชการครู กล่าวคือ ข้าราชการซึ่งรับเงินเดือน

ศาลปกครองกลาง
23 ธ.ค. 2548
ศาลปกครองกลาง

ในระดับเดียวกับตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา คือได้รับเงินเดือน
ในระดับ ๘ หรือระดับ ๙ และได้รับเงินเดือนในระดับเดียวกับตำแหน่งรองผู้อำนวยการ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา คือได้รับเงินเดือนในระดับ ๘ ดังนั้น เพื่อให้สอดคล้องกับ
กฎ ก.ค. ดังกล่าว ประกาศรับสมัครจึงได้กำหนดคุณสมบัติของผู้สมัครไว้ประการหนึ่ง
ที่เกี่ยวกับระดับตำแหน่งว่าจะต้องเป็นข้าราชการซึ่งดำรงตำแหน่งระดับ ๘ หรือระดับ ๙
แล้วแต่กรณี และหากผู้ที่ผ่านการประเมินและได้รับคัดเลือกเพื่อบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรง
ตำแหน่งผู้อำนวยการหรือรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแล้วแต่กรณี
เป็นข้าราชการในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน คือเป็นข้าราชการครู
สังกัดอยู่ในกรมเดียวกัน ก็จะเป็นการย้ายไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งซึ่งได้รับเงินเดือนในระดับ
เดียวกัน ตามนัยมาตรา ๔๖ วรรคหนึ่ง จึงต้องอ้างมาตรานี้ไว้ในประกาศรับสมัครสอบ

เหตุที่อ้างมาตรา ๔๙ เนื่องจากตำแหน่งผู้อำนวยการและรองผู้อำนวยการ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นตำแหน่งที่มีความสำคัญที่จะขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษา
ในเขตพื้นที่การศึกษาให้บรรลุตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติและ
นโยบายของรัฐบาล ดังนั้น การสรรหาบุคคลเพื่อบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งดังกล่าว
จึงไม่ได้จำกัดสิทธิการสมัครเฉพาะข้าราชการครูที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
ขั้นพื้นฐานเท่านั้น แต่ได้เปิดโอกาสให้ข้าราชการครูในสังกัดกรมอื่นของกระทรวงศึกษาธิการ
ที่มีความรู้ความสามารถ ทั้งด้านการบริหารและด้านวิชาการมีสิทธิสมัครด้วย ตามประกาศ
คณะกรรมการข้าราชการครู เรื่องรับสมัครข้าราชการเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่กำหนด
คุณสมบัติของผู้มีสิทธิเข้ารับการแต่งตั้งไว้ในข้อ ๒.๒.๓ ว่าให้ศึกษานิเทศก์ ๙ ที่เคยปฏิบัติ
หน้าที่หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์ ระดับกรมมาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปี และหากผู้ใดผ่านการ
ประเมินและได้รับคัดเลือกเพื่อบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษา ก็เป็นการโอนข้าราชการครูจากกรมหนึ่งไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งข้าราชการครู
อีกกรมหนึ่ง ตามนัยมาตรา ๔๙ ในตำแหน่งและรับเงินเดือนระดับเดียวกับที่กำหนดไว้เป็น
คุณสมบัติของผู้มีสิทธิสมัครสอบ จึงต้องอ้างมาตรานี้ไว้ในประกาศรับสมัครสอบ

สำหรับเหตุที่อ้างมาตรา ๕๐ เนื่องจากการประกาศรับสมัครครั้งนี้ นอกจาก
จะเป็นการเปิดโอกาสให้ข้าราชการครูที่สังกัดกรมอื่นในกระทรวงศึกษาธิการมีสิทธิสมัครแล้ว
ยังเปิดโอกาสให้ข้าราชการประเภทอื่นโดยเฉพาะผู้ที่เป็นข้าราชการพลเรือนสามัญซึ่งสังกัด

ศาลปกครองกลาง
23 มิ.ย. 2548
ศาลปกครองกลาง

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานหรือกรมอื่นในกระทรวงศึกษาธิการที่มีคุณสมบัติตามประกาศรับสมัครมีสิทธิสมัครสอบด้วย ตามประกาศคณะกรรมการข้าราชการครู เรื่อง รับสมัครข้าราชการเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่กำหนดคุณสมบัติของผู้มีสิทธิเข้ารับการแต่งตั้งไว้ในข้อ ๒.๒.๔ ว่า ผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งหรือเคยดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการกอง ผู้อำนวยการสำนัก ผู้เชี่ยวชาญ และมีประสบการณ์ในการบริหารงานไม่ต่ำกว่าระดับกองมาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปี โดยจะต้องมีคุณสมบัติเฉพาะตำแหน่งเจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาขั้นพื้นฐาน ๘ ซึ่งคุณสมบัติดังกล่าวก็คือ ข้าราชการพลเรือนสามัญ และหากข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดผ่านการประเมินและได้รับคัดเลือกเพื่อบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาก็เป็นการโอนข้าราชการพลเรือนสามัญมาเป็นข้าราชการครู ตามนัยมาตรา ๕๐ จึงต้องอ้างมาตรานี้ไว้ในประกาศรับสมัคร

ศาลออกนั่งพิจารณาคดีเมื่อวันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๔๘ โดยได้รับฟังสรุปข้อเท็จจริงของตุลาการเจ้าของสำนวน และคำชี้แจงด้วยวาจาประกอบคำแถลงการณ์เป็นหนังสือลงวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๔๘ ของตุลาการผู้แถลงคดีด้วยแล้ว

ศาลได้ตรวจพิจารณาเอกสารทั้งหมดในสำนวนคดี กฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ ฯลฯ ที่เกี่ยวข้องประกอบด้วยแล้ว

ข้อเท็จจริงฟังได้ว่า เมื่อได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ แล้ว ยังผลให้โครงสร้างและระบบบริหารราชการของกระทรวงศึกษาธิการเปลี่ยนแปลงไป โดยมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวบัญญัติให้ มีการจัดระเบียบราชการกระทรวงศึกษาธิการออกเป็น ระเบียบบริหารราชการในส่วนกลาง ระเบียบบริหารราชการเขตพื้นที่การศึกษา และระเบียบบริหารราชการในสถานศึกษาของรัฐที่จัดการศึกษาระดับปริญญาที่เป็นนิติบุคคล ในส่วนการบริหารราชการเขตพื้นที่การศึกษานั้น มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๔ มาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวได้บัญญัติให้การบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ยึดเขตพื้นที่การศึกษาและให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ โดยคำแนะนำของสภาการศึกษามีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษากำหนดเขตพื้นที่การศึกษา และให้จัดระเบียบบริหารราชการของเขตพื้นที่การศึกษาออกเป็นสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยให้ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการและรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการ

ศาลปกครองกลาง
23 มี.ค. 2548
ศาลปกครองกลาง

ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และจะให้มีรองผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาเป็น
ผู้บังคับบัญชาข้าราชการรองจากผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อช่วยปฏิบัติราชการก็ได้
และมาตรา ๗๕ แห่งพระราชบัญญัติเดียวกันบัญญัติว่า ในวาระเริ่มแรก เมื่อรัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงศึกษาธิการประกาศในราชกิจจานุเบกษากำหนดเขตพื้นที่การศึกษาแล้ว ให้
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการแต่งตั้งข้าราชการในสังกัดเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตามจำนวนเขตพื้นที่การศึกษาที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา
และให้ผู้ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารับผิดชอบในการปฏิบัติราชการ
ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้งผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
ซึ่งต่อมารัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดเขตพื้นที่การศึกษาจำนวน ๑๗๕ เขต
ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๔๖ และได้มีคำสั่งกระทรวง
ศึกษาธิการ ที่ สร ๕/๒๕๔๖ เรื่อง แต่งตั้งข้าราชการเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษา ลงวันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๔๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติมที่ สร ๑๑/๒๕๔๖
ลงวันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๔๖ จำนวน ๑๗๕ ราย ซึ่งผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ได้รับแต่งตั้งให้เป็นผู้ปฏิบัติ
หน้าที่ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฉะเชิงเทรา เขต ๑ และผู้ฟ้องคดีที่ ๙
ได้รับแต่งตั้งให้เป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์เขต ๓
ตามลำดับ ส่วนผู้ฟ้องคดีที่ ๑๖ และผู้ฟ้องคดีที่ ๑๙ เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษา
ขั้นพื้นฐานได้มีคำสั่งที่ ๖๗/๒๕๔๖ ลงวันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๔๖ แต่งตั้งให้เป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่
รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครนายก และรองผู้อำนวยการสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต ๑ ตามลำดับ

ต่อมาผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เห็นว่า ได้เกิดปัญหาข้อขัดข้องเกี่ยวกับการใช้อำนาจ
ตามกฎหมายของผู้ซึ่งได้รับการแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการและรองผู้อำนวยการ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เนื่องจากมาตรา ๗๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการ
กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ มิได้กำหนดขอบเขตการปฏิบัติหน้าที่และไม่มีการเทียบ
ฐานะตามกฎหมายของผู้ได้รับแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวไว้ ดังนั้น เพื่อให้ตำแหน่ง
ดังกล่าวมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายและสามารถปฏิบัติหน้าที่บริหารงานบุคคลในสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาไปจนกว่าจะมีการประกาศใช้กฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและ

ศาลปกครองกลาง
23 ส.ค. 2548
ศาลปกครองกลาง

บุคลากรทางการศึกษา และโดยที่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. ๒๕๒๓ ซึ่งเป็นกฎหมายบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูยังมีผลใช้บังคับ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ในคราวประชุมครั้งที่ ๑๐/๒๕๔๖ เมื่อวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๔๖ จึงได้มีมติกำหนดให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตามมาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ เป็นหน่วยงานทางการศึกษา ตามมาตรา ๓ (๕) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. ๒๕๒๓ และเนื่องจากตำแหน่งผู้อำนวยการและรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นตำแหน่งที่ยังมิได้มีการกำหนดไว้ในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. ๒๕๒๓ จึงได้มีมติกำหนดให้มีตำแหน่งดังกล่าวรวมทั้งตำแหน่งผู้ช่วยผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและตำแหน่งเจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นข้าราชการครู ตามมาตรา ๓๐ (ค) (๒๑) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. ๒๕๒๓ และกำหนดระดับเงินเดือนของตำแหน่งข้าราชการครูดังกล่าวพร้อมเงินประจำตำแหน่งของผู้อำนวยการและรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และได้เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อออกกฎ ก.ค. ซึ่งต่อมาคณะรัฐมนตรีได้ให้ความเห็นชอบกฎก.ค. ฉบับที่ ๒๕ (พ.ศ. ๒๕๔๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. ๒๕๒๓ ว่าด้วยการกำหนดระดับเงินเดือนของตำแหน่งข้าราชการครู ลงวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๔๗ และได้มีการออกพระราชกฤษฎีกากำหนดเงินประจำตำแหน่งของข้าราชการและผู้ดำรงตำแหน่งผู้บริหารซึ่งไม่เป็นข้าราชการ (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๔๗

ต่อมาผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ในคราวประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๔๗ เมื่อวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๔๗ ได้มีมติเห็นชอบกรอบอัตรากำลังข้าราชการครูในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โดยกำหนดให้มีตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจำนวน ๑ ตำแหน่ง และรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจำนวน ๒ ตำแหน่ง และมีมติอนุมัติคุณสมบัติเฉพาะ และมาตรฐานกำหนดตำแหน่งผู้อำนวยการและรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา รวมทั้งมีมติอนุมัติหลักเกณฑ์การพิจารณาบุคคลเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการและรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้กำหนดตำแหน่งและกรอบอัตรากำลังข้าราชการครูในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดังกล่าวแล้ว ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ลงนามในประกาศคณะกรรมการข้าราชการครู เรื่อง รับสมัครข้าราชการเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการ

ศาลปกครองกลาง
23 มิ.ย. 2548
ศาลปกครองกลาง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ลงวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๔๗ และประกาศคณะกรรมการข้าราชการครู เรื่อง รับสมัครข้าราชการเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ลงวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๔๗ โดยกำหนดวันรับสมัครตั้งแต่วันที่ ๑๑ - ๑๕ มีนาคม ๒๕๔๗ และกำหนดวันทดสอบความรู้และเจตคติทางการบริหาร รวมทั้งวันสอบสัมภาษณ์และประเมินความเหมาะสมกับตำแหน่ง และปัจจุบัน ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้มีประกาศเรื่องการพิจารณาบุคคลเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ลงวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๔๗ และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้มีคำสั่งที่ ๑๙๐๒/๒๕๔๗ และที่ ๑๙๐๓/๒๕๔๗ ลงวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๔๗ แต่งตั้งข้าราชการให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวเป็นเหตุให้ผู้ซึ่งได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่ไม่ผ่านการคัดเลือกต้องพ้นจากการปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งดังกล่าว

ผู้ฟ้องคดีเห็นว่า ประกาศรับสมัครดังกล่าวไม่ชอบด้วยกฎหมาย เพราะผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ไม่มีอำนาจกำหนดให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นหน่วยงานทางการศึกษา และกำหนดให้ผู้อำนวยการและรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นข้าราชการครู รวมทั้งไม่มีอำนาจกำหนดอัตราเงินเดือนในตำแหน่งดังกล่าวตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. ๒๕๒๓ การออกประกาศดังกล่าวจึงเป็นการกระทำโดยไม่มีอำนาจหรือนอกเหนืออำนาจหน้าที่ ไม่ถูกต้องตามกฎหมาย และเป็นการใช้ดุลพินิจโดยมิชอบ นอกจากนี้มาตรา ๗๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการแต่งตั้งข้าราชการในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และให้ผู้ปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการและรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้งผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ซึ่งปัจจุบันกฎหมายดังกล่าวยังไม่มีการบังคับใช้

ผู้ฟ้องคดีทั้งสี่จึงขอให้เพิกถอนประกาศคณะกรรมการข้าราชการครู เรื่อง รับสมัครข้าราชการเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ศาลปกครองกลาง
23 มิ.ย. 2548
ศาลปกครองกลาง

สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ลงวันที่ ๘ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๔๗ และประกาศคณะกรรมการข้าราชการครู เรื่อง รับสมัครข้าราชการเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ลงวันที่ ๘ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๔๗ ขอให้ศึกษาธิการจังหวัด ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด และผู้อำนวยการสามัญศึกษาจังหวัดปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตามมาตรา ๗๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ ไปจนกว่ากฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาจะมีผลใช้บังคับ และขอให้ผู้ช่วยศึกษาธิการจังหวัด ผู้ช่วยผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด และผู้ช่วยสามัญศึกษาจังหวัดปฏิบัติหน้าที่รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตามคำสั่งของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานต่อไปจนกว่ากฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาจะมีผลใช้บังคับ

คดีมีประเด็นที่จะต้องวินิจฉัยว่า ประกาศคณะกรรมการข้าราชการครู เรื่อง รับสมัครข้าราชการเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ลงวันที่ ๘ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๔๗ และประกาศคณะกรรมการข้าราชการครูเรื่อง รับสมัครข้าราชการเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ลงวันที่ ๘ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๔๗ เป็นประกาศที่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่

ศาลพิจารณาแล้วเห็นว่า กระทรวงศึกษาธิการได้ปฏิรูปการศึกษาโดยการตราพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และปรับปรุงโครงสร้างของส่วนราชการเพื่อให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติดังกล่าว ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ ซึ่งพระราชบัญญัติดังกล่าวได้กำหนดโครงสร้างและระบบบริหารราชการของกระทรวงศึกษาธิการใหม่แตกต่างจากโครงสร้างและระบบบริหารเดิม โดยการโอนยุบส่วนราชการและจัดระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการใหม่ออกเป็นระเบียบบริหารราชการในส่วนกลาง ระเบียบบริหารราชการเขตพื้นที่การศึกษา และระเบียบบริหารราชการในสถานศึกษาของรัฐที่จัดการศึกษาระดับปริญญาที่เป็นนิติบุคคล และได้จัดให้มีระบบการบริหารงานบุคคลสำหรับข้าราชการครูขึ้นใหม่ เพื่อรองรับโครงสร้างและระบบบริหารดังกล่าว ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ในส่วนของ

ศาลปกครองกลาง
23 มี.ค. 2548
ศาลปกครองกลาง

การจัดระเบียบบริหารราชการของเขตพื้นที่การศึกษา ได้แบ่งระเบียบบริหารราชการออกเป็น
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมาตรา ๓๗ วรรคสอง
และวรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖
ได้บัญญัติให้ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการและ
รับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และรองผู้อำนวยการสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาเป็นผู้บังคับบัญชารองจากผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ซึ่งตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาดังกล่าว เป็นตำแหน่งบริหารที่ไม่ปรากฏในโครงสร้างและระบบบริหารราชการเดิม
ของกระทรวงศึกษาธิการมาก่อน และเป็นตำแหน่งที่ไม่ปรากฏอยู่ในพระราชบัญญัติระเบียบ
ข้าราชการครู พ.ศ. ๒๕๒๓ อย่างไรก็ตาม ตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานั้น
ตามบทเฉพาะกาลของพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖
มาตรา ๗๔ ได้บัญญัติว่า ในวาระเริ่มแรกให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการแต่งตั้งข้าราชการ
ในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และ
ให้ผู้ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการ และ
รับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปพลางก่อนจนกว่าจะมี
การแต่งตั้งผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยระเบียบ
ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ดังนั้น ในขณะที่กฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครู
และบุคลากรทางการศึกษายังไม่มีผลใช้บังคับ จึงยังไม่อาจดำเนินการเพื่อให้มีการแต่งตั้งผู้ดำรง
ตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาได้ การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ อ้างว่า
เมื่อกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษายังไม่มีผลใช้บังคับ
ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มีอำนาจนำพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. ๒๕๒๓ ซึ่งมีผลใช้บังคับ
อยู่ในขณะนั้นมาดำเนินการเพื่อแต่งตั้งผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาได้นั้น เห็นว่า
ตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นตำแหน่งที่สำคัญต่อการปฏิรูปการศึกษา
ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ เนื่องจากเป็นตำแหน่งบังคับบัญชาและ
รับผิดชอบการปฏิบัติราชการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตามโครงสร้างและระบบบริหาร
ราชการใหม่ การสรรหาและการแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวโดยอาศัยอำนาจตาม
พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. ๒๕๒๓ ซึ่งเป็นกฎหมายที่เกี่ยวกับการบริหาร
งานบุคคลตามโครงสร้างและระบบบริหารราชการเดิมจึงไม่สอดคล้องกับการปฏิรูปการศึกษา

ศาลปกครองกลาง
23 ธ.ค. 2548
ศาลปกครองกลาง

และเจตนารมณ์ของบทเฉพาะกาล ตามมาตรา ๗๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ ดังกล่าว และแม้ว่าในขณะที่กฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษายังไม่มีผลบังคับใช้ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จะมีอำนาจนำพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. ๒๕๒๓ มาใช้บังคับได้ก็ตาม แต่ก็นำมาใช้ได้เฉพาะในส่วนที่ไม่ขัดหรือแย้งกับที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ เท่านั้น ทั้งนี้ ตามนัยมาตรา ๓ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ เมื่อมาตรา ๗๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ บัญญัติไว้ชัดเจนว่าให้ผู้ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปฏิบัติหน้าที่ไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้งผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงไม่อาจดำเนินการเพื่อแต่งตั้งผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. ๒๕๒๓ ได้ และนอกจากนี้แม้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการจะมีอำนาจในการวินิจฉัยชี้ขาดปัญหาในการใช้อำนาจของผู้ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ตามนัยมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ ก็ตาม แต่ก็ไม่มีบทบัญญัติใดแห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวได้ให้อำนาจรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการที่จะวินิจฉัยชี้ขาดปัญหาอันเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของผู้ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โดยการดำเนินการให้มีการแต่งตั้งผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแต่อย่างใดไม่ ด้วยเหตุผลดังกล่าว การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ โดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ประกาศรับสมัครข้าราชการเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จึงเป็นการกระทำโดยไม่มีอำนาจหรือนอกเหนืออำนาจหน้าที่ หรือไม่ถูกต้องตามกฎหมาย จึงเป็นประกาศที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

สำหรับตำแหน่งรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานั้น เนื่องจากเป็นตำแหน่งตามโครงสร้างและระบบบริหารราชการใหม่ ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ เช่นเดียวกับตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และเป็นตำแหน่งบังคับบัญชารองจากผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา การดำเนินการเพื่อแต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวในขณะที่กฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษายังไม่มีผลใช้บังคับ จึงไม่อาจกระทำได้ ด้วยเหตุผลเช่นเดียวกับ

ศาลปกครองกลาง
23 มิ.ย. 2548
ศาลปกครองกลาง

การแต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ดังที่ได้วินิจฉัยไว้แล้วข้างต้น ดังนั้น ประกาศรับสมัครข้าราชการเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจึงไม่ชอบด้วยกฎหมายเช่นเดียวกัน

พิพากษาให้เพิกถอนประกาศคณะกรรมการข้าราชการครูเรื่อง รับสมัครข้าราชการเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ลงวันที่ ๘ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๔๗ และประกาศคณะกรรมการข้าราชการครูเรื่อง รับสมัครข้าราชการเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ลงวันที่ ๘ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๔๗ โดยให้มีผลย้อนหลังไปถึงวันที่มีประกาศดังกล่าว

นายประนัย วณิชชานนท์
ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองกลาง

นายไพโรจน์ มินเด็น
ตุลาการศาลปกครองกลาง

นายสมยศ วัฒนภิรมย์
ตุลาการศาลปกครองกลาง

ตุลาการเจ้าของสำนวน

ตุลาการผู้แถลงคดี : นายอภิรัฐ ปานเทพอินทร์

ศาลปกครองกลาง
23 มิ.ย. 2548
ศาลปกครองกลาง